

Sint-Martinuskerk

Sint-Martensstraat
9660 OPBRAKEL

Directie Erfgoed – dienst Monumentenwacht

Charles de Kerchovelaan 189

9000 Gent

Tel.: 09 267 61 55

E-mail: monumentenwacht@oost-vlaanderen.be

www.oost-vlaanderen.be - www.monumentenwacht.be

ADMINISTRATIE & OPMERKINGEN

object	Sint-Martinuskerk
bescherming statuut	Monument 08/07/1970 toren Monument 24/04/2006
ID inventaris OE	74020
huidige functie	Kerk/kapel
abonnee	Kerkfabriek Sint-Martinus p/a Mouterij 8 9660 OPBRAKEL
inspectiedata	01/03/2024, 20/03/2024
monumentenwachter	Geert Welleman Pieter Vroman
contact	09 267 61 51 geert.welleman@oost-vlaanderen.be
totaal aantal manuren	22
uitgevoerde werken	Zie verder
gebruikte materialen	2 Leien 18/27 (bevestiging inbegrepen)
vorige inspecties	2017 2013 2011 2005 2003 2000
opmerkingen	Geen

Monumentenwacht stelt de overzichtstabel uit het inspectierapport op vraag van de abonnee ook ter beschikking in een spreadsheet-formaat. Aangezien de gegevens in deze versie bewerkt kunnen worden, geeft Monumentenwacht geen enkele garantie op de correctheid van deze spreadsheet-versie. De tabel die is opgenomen in de pdf-versie van het door Monumentenwacht opgestelde inspectierapport, geldt als enige officiële versie van de overzichtstabel.

CONDITIE

De conditie van het erfgoed wordt voor het gehele object en per rubriek weergegeven op een 6-delige schaal, en dit voor 3 aandachtspunten en een extra beoordeling onder 'gehele object':

toestand	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Dit is de conclusie van de huidige bewaringstoestand van alle geïnspecteerde onderdelen per rubriek. Het is een globale inschatting van de materiële staat van het erfgoed op het moment van de inspectie.
onderhoud	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze waarde is een inschatting van het uitgevoerde onderhoud en de manier waarop onderhoud, problemen en risico's worden opgevolgd. Worden daken en goten regelmatig schoongemaakt? Wordt snel ingegrepen als er een probleem is? Is er iemand verantwoordelijk voor het beheer die er regelmatig (vb. wekelijks) passeert en oog heeft voor problemen?
risico op gevolgschade	<i>geen- weinig - redelijk - aanzienlijk - verhoogd - acuut</i> Deze schaal geeft aan in welke mate er gevaar bestaat voor een versnelde materiële verwerking of verlies van erfgoedwaarde als de beheerder niet tijdig ingrijpt. Het kan gaan om allerlei mogelijke risico's, zoals ogenschijnlijk kleine problemen die voor ernstige gevolgschade kunnen zorgen, een verkeerd gebruik of beheer, verhoogd risico op calamiteiten, slechte klimatologische omstandigheden voor zeldzame onderdelen met een hoge historische waarde.
toegankelijkheid	<i>uitstekend - goed - redelijk - matig - slecht - zeer slecht</i> Deze score geeft aan hoe vlot het gebouw of erfgoedobject toegankelijk is voor onderhoud en kleine herstellingen. Zijn er voorzieningen aanwezig om daken en goten veilig te betreden zoals genormeerde ankerpunten en ladderhaken, (neerklapbare) borstweringen...? Zijn trappen en ladders veilig? ...

GEHELE OBJECT

toestand		goed
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk
toegankelijkheid		redelijk

toelichting Om het gebouw in goede conditie te behouden is regelmatig onderhoud van de waterafvoer nodig.
Er zijn voldoende ladder- en klimhaken geplaatst maar de plaatsing is niet veilig genoeg uitgevoerd.

DAK

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

DAKWATERAFVOER

toestand		redelijk
onderhoud		matig
risico op gevolgschade		aanzienlijk

toelichting Sneller en regelmatig onderhoud van goten en afvoeren is aangewezen.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting De kapconstructie is in goede toestand. De aantastingen van de draagstructuren van de gewelven vragen wat aandacht.

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

AFWERKING EN INRICHTING

toestand		redelijk
onderhoud		redelijk
risico op gevolgschade		redelijk

toelichting Plaatselijk is de afwerking beschadigd van muren die veel vocht te verwerken hebben.

TECHNISCHE INSTALLATIE

toestand		goed
onderhoud		goed
risico op gevolgschade		weinig

toelichting De bliksemafleider werd enkel nagekeken op uiterlijk voorkomen en bevestiging. Voor de functionaliteit dient een bevoegde firma te worden aangesteld.

SITE EN OMGEVING

toestand			redelijk
onderhoud			redelijk
risico op gevolgschade			redelijk

toelichting De omheiningsmuur vertoont hier en daar wat slijtage.

UITGEVOERDE WERKEN

- Ontstoppen van de afvoeren en afvoerputjes + vrijmaken van de tapgaten in de goten. Verschillende afvoeren moesten daartoe gedemonteerd en/of uitgekoterd worden.
- terugplaatsen van uitgezakte tengellatten aan de dakvoeten.
- vervangen van kapotte leien.
- terug aan elkaar aansluiten van afgezakke afvoeren.

De toestand was dermate ernstig dat uitstel geen optie was en we een paar uur uitgetrokken hebben om alle verstopte goten en afvoeren vrij te maken. Het is heel belangrijk deze onderhoudswerken regelmatig uit te voeren (zie verder).

toestand goot

na wegscheppen van het vuil in de goot bleek de onderliggende afvoer een heel eind verstopt met vuil

toestand afvoer eronder

demonteren en uitkoteren van stampijpen

demonteren en uitkieren van stampijpen

losgekomen tengellat, nadien teruggeplaatst

uitgeschoven/ gebroken lei; nadien vervangen

ADVIEZENRAPPORT

1. ADMINISTRATIE

A2024/01 **Contacteer het agentschap Onroerend Erfgoed indien u werken uitvoert aan of in een beschermd erfgoed.**
Gehele object | beschermd erfgoed

toelichting advies Plan je werken in of aan een beschermd monument, kijk dan eerst voor welke werken je een toelating nodig hebt. Sinds 1 januari 2015 zijn in de beschermingsbesluiten de toelatingplichtige handelingen en beheersdoelstellingen opgenomen.

Voor werken die in een goedgekeurd beheersplan van toelating worden vrijgesteld, heb je geen afzonderlijke toelating meer nodig.

<https://www.onroenderfgoed.be/werken-aan-een-beschermd-monument>

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2024/02 **Contacteer Monumentenwacht tijdig voor een nieuwe inspectie.**
Gehele object | geïnventariseerd bouwkundig erfgoed

toelichting advies Uw object wordt periodiek geïnspecteerd door Monumentenwacht. Wenst u eerder een inspectie, of gespecialiseerd advies omtrent bepaalde bouwkundige problemen, aarzel dan niet met ons contact op te nemen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit 3-6 jaar
frequentie Vierjaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

A2024/03 **Hou een logboek bij van onderhouds- en restauratiewerken.**
Gehele object | alle elementen

toelichting advies Het is aan te raden een logboek van alle uitgevoerde werken bij te houden. Noteer telkens de datum of periode, de uitvoerder, de gebruikte materialen en technieken, de verwijzing naar de (digitale) bewaarplaats van het betreffende restauratiedossier.

Kan je aantonen dat je het erfgoed waarvoor je een premie vraagt de voorbije zes jaar zelf goed onderhouden hebt, dan kan je een aanvullende premie van 10% aanvragen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Voor meer informatie:

<https://www.onroenderfgoed.be/aanvullende-erfgoedpremie-voor-goed-onderhoud>

Dit goede onderhoud kan je dus aantonen aan de hand van dat onderhoudslogboek. Je hebt er dus belang bij om zo snel mogelijk te starten met een onderhoudslogboek. De rapporten van Monumentenwacht kunnen hier ook ter ondersteuning aan worden toegevoegd.

Wat een onderhoudsboek allemaal moet omvatten vindt u hier terug:

<https://www.onroenderfgoed.be/het-onderhoudslogboek>

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Binnen het jaar
frequentie Permanent
uit te voeren door Beheerder | Eigenaar

2. PERIODIEK ONDERHOUD

A2024/04 Voer periodiek onderhoud uit aan de dakbedekking met leien.

Dak | dakbedekking | leien

toestand	De toestand van de leibedekking is over het algemeen goed. Plaatselijk is een lei gescheurd/gebroken.
toelichting advies	Leien daken zijn duurzaam, maar vragen om regelmatig nazicht en zo nodig herstel. Momenteel zijn de daken nog in goede staat, maar het is raadzaam binnen enkele jaren een onderhoudsfirmat aan te stellen om op regelmatige tijdstippen nazicht en herstellingen te doen. Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.
meer informatie	Onderhoud van daken in natuurleien (2020 - OF 1.1).pdf
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	3-6 jaar
frequentie	Driejaarlijks
uit te voeren door	Dakwerker

A2024/05 Reinig periodiek de goten, afvoeren en afvoerputjes.

Dakwaterafvoer | goten | afvoer

toestand	De tapgaten van de goten, afvoeren en afvoerputjes waren op vele plaatsen verstopt, met volgende nare gevolgen: <ul style="list-style-type: none">- overlopende goten.- kapot gevroren afvoer.- geblokkeerde kleppen met opstijgende rioolgassen tot gevolg, wat nadelig is voor de materialen van de afvoeren en goten.- de voegen van het voetpad zijn ter hoogte van de afvoerputjes uitgesleten door de foutieve afwatering.
toelichting advies	Voer deze onderhoudswerken regelmatig uit (of laat deze uitvoeren door een onderhoudsfirmat of personeel). Vervuiling is bij deze elementen één van de grootste schadeoorzaken. Een goed en regelmatig onderhoud is daarom zeer belangrijk. Let er bij het reinigen van de afvoerputjes steeds op om de binnenklep in de juiste positie terug te plaatsen. Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.
gerelateerde adviezen	A2024/13 Herstel de kapotte afvoerputjes.
meer informatie	dakwaterafvoer reinigen (2019 - OF 2.1).pdf

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Voor de winter
frequentie Tweejaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg

verstopt tapgat waardoor het water niet meer in de afvoer geraakt.

verstopt tapgat waardoor het water niet meer in de afvoer geraakt.

overlopende goot door verstopping tapgat

verstopt tapgat waardoor het water niet meer in de afvoer geraakt

idem, na wegscheppen bovenste vuil; de onderliggende tapbuis was over een lengte van 40 cm verstopt met vuil

tot aan de klep verstopte afvoerputjes

verstopt afvoerputje

afvoerputje na demontage stampijp

door vuil kapotgevoren afvoer

uit elkaar geschoven stampijp

detail ; nadien hersteld door Monumentenwacht

A2024/06 Voer periodiek onderhoud uit aan houten buitenelementen.

Afwerking en inrichting | buiten | hout

toestand Het betreft de volgende onderdelen:

- dakluik
- dakoversteek
- gootafkasting calvarie
- deuren
- vensters

Alle houten buitenelementen zijn in goede staat van onderhoud.

toelichting advies Het is raadzaam de afwerkklagen in goede staat te houden.

Vergeet niet eerst de ingerotte onderdelen te herstellen/bij te werken.

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

meer informatie [Houten buitenschrijnwerk schilderen \(2021 - OF 5.3\).pdf](#)

[Onderhoud aan houten buitenschrijnwerk \(2021 - OF 5.1\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 3-6 jaar

frequentie Zevenjaarlijks
uit te voeren door Beheerder | Onderhoudsploeg | Schilder | Schrijnwerker

A2024/07 Voer periodiek onderhoud uit aan metalen buitenelementen.

Afwerking en inrichting | buiten | ijzer

toestand Het betreft volgende onderdelen:

- torenkruis: in goede staat van onderhoud.
- muurankers: de afwerkklagen zijn gedeeltelijk verdwenen waardoor de grondlaag zichtbaar wordt. Op sommige plaatsen is roestvorming bezig, vooral ter hoogte van de strop.
- diefijzers: in goede staat van onderhoud.
- oude bevestigingen van een verdwenen hekje voor de calvarie: roestig. Door de roestvorming is de bezetting errond aan het scheuren.

toelichting advies De prioriteit slaat enkel op de elementen die aandacht verdienen (muurankers). Voor de andere onderdelen is eerder de frequentieperiode van toepassing.

Het is raadzaam de afwerkklagen in orde te stellen en deze in goede staat te houden.

Vergeet niet eerst de beschadigde onderdelen te herstellen/bij te werken.

De frequentie is een richttijd. De verwerking hangt af van verscheidene factoren zoals oriëntatie, positionering, kwaliteit van de afwerkklagen...

Voor meer informatie: klik op de bijlagen om deze te raadplegen.

meer informatie [Onderhoud van ijzerwerk \(2006\).pdf](#)

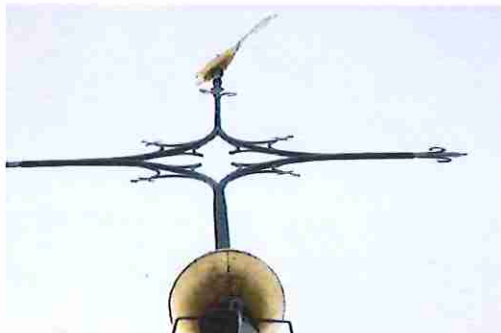
[Ijzeren buitenelementen onderhouden \(2020 - OF 0.5\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Zevenjaarlijks

uit te voeren door Schilder

3. WERKEN

A2024/09 Herstel het gat aan de oostzijde in het plafond van het schip.

Gehele object

- toestand Aan de oostzijde van het plafond van het schip zit een gat in het stucgewelf.
- toelichting advies Dit kleine werkje kan bij gelegenheid gebeuren.
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 3-6 jaar
- frequentie Eenmalig
- uit te voeren door Aannemer pleisterwerken

A2024/10 Herstel de aankitting van de aansluitingen, waar nodig.

Dak

- toestand - Bij de aansluitingen van de daken met het opgaand muurwerk staat op verschillende plaatsen de voeg open tussen de loodslabben en de dekstenen.
- Bij het schouderstuk van de zuidwestelijke hoek is de loodslab bovenaan niet afgekit.
- indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
- prioriteit 1-3 jaar
- frequentie Eenmalig
- uit te voeren door Dakwerker

schouderstuk zuidwestelijke hoek

idem, detail

A2024/11 Herstel/verbeter het leiwerk rond het bovenste torenluik.

Dak

toestand Het bovenste torenluik is zeer nauw uitgevoerd. De leien en de randlijst hangen/hingen onvoldoende vast. Bij het (voorzichtig) naar buiten kruipen, kwamen er 3 leien en de randlijst los.

toelichting advies Indien er te weinig ruimte is om een luik aan te brengen, is het aangewezen dit aan te brengen op een lager gelegen gedeelte waar er meer ruimte is. Er is trouwens een lager gelegen torenluik maar de klimhaken die van daaruit vertrekken, zijn niet veilig bevestigd (zie lager). Men kan in dit geval opteren om enkel het lager gelegen luik te behouden mits verbetering van de bevestigingen van de klimhaken.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
 prioriteit 1-3 jaar
 frequentie Eenmalig
 uit te voeren door Dakwerker

A2024/12 Plaats een extra afvoer aan de bakgoot van de calvarie.

Dakwaterafvoer

toestand De bakgoot van de calvarie heeft een foutief afschot waardoor er altijd (veel) water in de bakgoot blijft staan en de bakgoot aan de zuidoosthoek overloopt.

toelichting advies De eenvoudigste wijze om een correcte waterafvoer te bekomen bestaat erin een extra afvoer te voorzien aan de zuidzijde die kan aangesloten worden op de bestaande afvoer van de zijbeuk.

indicatieve hoeveelheid 1 st
prioriteit Dringend
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Dakwerker

situatie: bakgoot helt af naar links (zuidzijde) terwijl de afvoer zich rechts bevindt

opgehoopt water geraakt niet bij de afvoer door foutief afschot van de bakgoot

A2024/13 Herstel de kapotte afvoerputjes.

Dakwaterafvoer

toestand Verschillende afvoerputjes vertonen gebreken:

- bij één putje ontbreekt het bovendecksel.
- bij enkele andere is de binnenklep verdwenen waardoor de rioolgassen vrij spel krijgen.
- bij enkele afvoerputjes was de binnenklep foutief geplaatst, waardoor deze niet correct afsloot.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen
prioriteit Voor de winter
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Onderhoudsploeg

ontbrekend bovendeksel

ontbrekende klep

correct afvalputje met geopend deksel

idem, na verwijderen van de afvoerpijp

A2024/14 Herstel het voegwerk met een aangepaste compatibele voegmortel op basis van kalk. **Draagstructuur en overspanning | voegwerk**

toestand Langs de binnenzijde van de toren zijn er vochtplekken op de westelijke muur. Dit zorgt voor afbrokkeling van het schilderwerk.

Om de oorzaak van de vochtinsijpeling te kunnen achterhalen werd de toren langs de buitenzijde van nabij bekeken via industriële touwtechnieken.

Het voegwerk is op verschillende plaatsen gescheurd, hangt los of is reeds afgebrokkeld. Op die plaatsen en rond de muurankers heeft zich plantengroei vastgezet, wat de situatie alleen maar erger maakt. De mossen en plantengroei zorgen voor een vochtig milieu en verhinderen het uitdrogen van het muurwerk. De wortels van de planten zorgen voor een verdere degradatie van het voegwerk.

toelichting advies De voegen voldoende diep en voorzichtig uithalen (de diepte is ongeveer 1,5 x breedte van de voeg). Met een kleine slijpschijf kunnen horizontale voegen licht ingeslepen worden om de spanning van de voeg te halen en schade aan de stenen bij het uitkappen te verhinderen. Werk verder zoveel mogelijk manueel om beschadigingen aan metselstenen door slijpschijven te vermijden. Nadat de voegen gereinigd en bevochtigd zijn, de voegmortel aanbrengen. Deze moet compatibel zijn met de bestaande leg- en voegmortel zowel wat eigenschappen, kleur, textuur en vorm betreft. Plaats een proefvlak om het resultaat goed te kunnen beoordelen en voeg niet onder te felle zon, bij regenweer of vrieskou.

Voor ouder metselwerk zal een 'compatibele' mortel meestal een kalkmortel zijn. Kalkmortels worden best verwerkt tussen maart en oktober om vorstschade aan de verse mortel te voorkomen.

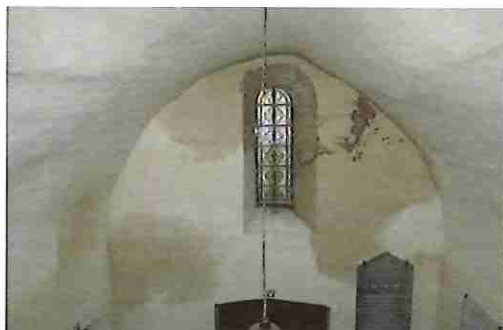
Breng geen mortels op basis van cement aan bij 'zacht' metselwerk en (vorst)gevoelige bak- of natuursteen. De dichte cementmortel zorgt ervoor dat het vochttransport via de stenen loopt i.p.v. door de voegen, waardoor stenen beschadigd kunnen raken door vorst of zouten.

Het is tevens belangrijk langs de binnenzijde voor voldoende ventilatie te zorgen om de vochtige ruimte te laten uitdrogen.

Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

meer informatie [Voegen in historisch metselwerk herstellen \(2020 - OF4.5\).pdf](#)
 indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar
frequentie Eenmalig
uit te voeren door Aannemer voegwerken

A2024/15 Herstel het hang-en sluitwerk van het raam van het stooklokaal.

Schrijnwerk en beglazing | buiten | buitenschrijnwerk | hout

toestand De scharnieren van het raam van het stooklokaal staan open waardoor de linker vleugel (van buitenaf gezien) niet meer correct afsluit.

meer informatie [Houten buitenschrijnwerk herstellen \(2016 - OF 5.2\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Schrijnwerker | Specialist

A2024/16 Herstel het schilderwerk van de westelijke binnenmuur van de zuidelijke zijbeuk.
Afwerking en inrichting

toestand Aan de binnenzijde van de zuidelijke zijbeuk vertoont de westelijke muur aantasting door vocht. De breuklijn tussen de buitenmuur en binnenmuur tekent zich duidelijk af. Enerzijds heeft de buitenmuur veel vocht te verwerken door regenval (westzijde) en anderzijds is de muur geschilderd met een niet dampdoorlatende verf. Het vocht dat in de muur binnendringt veroorzaakt daardoor blaasvorming van de verflagen.

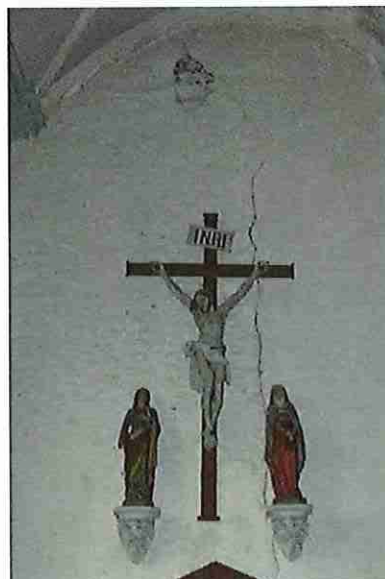
toelichting advies Verwijder de oude verflagen en laat de muur goed uitdrogen. Breng nadien een dampopen verfsysteem aan.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 1-3 jaar

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Schilder

A2024/17 Herstel plaatselijk de kerkhofmuur.

Site en omgeving

toestand	Hier en daar vertoont de omheiningsmuur scheuren. Plaatselijk ontbreken er stenen. Op bepaalde plaatsen is het voegwerk uitgespoeld/verdiept.
toelichting advies	Het is raadzaam nieuwe bakstenen aan te brengen waar deze weggevallen zijn en op regelmatige afstand de zettingsscheuren in te binden. Bewust voorziene verticale zettingsvoegen moeten niet ingebonden worden.
indicatieve hoeveelheid	Nader te bepalen
prioriteit	1-3 jaar
frequentie	Eenmalig
uit te voeren door	Metser

zettingsscheur

zettingsscheur

verticale zettingsvoeg

zettingsscheur

uitgespoeld voegwerk

uitgespoeld voegwerk

4. VEILIGHEID EN TOEGANKELIJKHEID

A2024/18 Verbeter de bevestiging van de klimhaken op de toren.

Gehele object | veiligheid

toestand Verscheidene klimhaken zijn onvoldoende stevig vastgehecht. Soms zitten de houtschroeven naast de keper in plaats van erin zodat enkel het dakbeschoot voor vasthechting zorgt. Op vele plaatsen is het dakbeschoot slechts lichtjes versterkt met een plankje. Soms is er maar 1 bout geplaatst om de haak vast te hechten.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Eenmalig

uit te voeren door Dakwerker

5. WELZIJN - MILIEU - DUURZAAMHEID

A2024/19 Hou rekening met de aanwezigheid van vleermuizen.

Gehele object | dieren

toestand Op de zolders van het object werd de aanwezigheid van vleermuizen vastgesteld.

toelichting advies Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

meer informatie [Vleermuizen op \(kerk\)zolders \(2020 - IF 3.1\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Dringend

frequentie Permanent

uit te voeren door Beheerder | Eigenaar | Specialist

6. OP TE VOLGEN

A2024/20 Reinig plaatselijk de constructie van de stucgewelven en volg de aantasting door houtborende insecten op. Kapconstructie en zolder | hout

toestand Op verschillende plaatsen zijn de dragende delen van de stucgewelven aangetast door houtborende insecten.

- toelichting advies
- Door het vele stof is het niet duidelijk of het enkel om oude aantastingen gaat. Het is daarom aangewezen de aangetaste plaatsen te reinigen en op te volgen.
 - Controleer daartoe de zolder op nieuwe uitvliegopeningen, verse hoopjes boormeel (fijn beige poeder) en dode insecten. Doe dit bij voorkeur tijdens of kort na het uitvliegseizoen van de insecten dat van maart tot en met juni loopt.
 - Eventueel met behangerslijm dun papier op het aangetaste hout kleven. Bij het uitvliegen maken de insecten hier ook gaatjes in; nieuwe gaatjes wijzen op een actieve aantasting.

Voor meer informatie: klik op de bijlage om deze te raadplegen.

meer informatie [Insecten bestrijden met vloeibare insecticiden.pdf](#)
[Dieren in en op gebouwen: Insecten \(2010\).pdf](#)

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit Binnen het jaar

frequentie Jaarlijks

uit te voeren door Beheerder / Monumentenwacht / Specialist

A2024/21 Volg de zettingsscheuren op in het muurwerk.

Dragstructuur en overspanning

- toestand - Op de zolder van de noordelijke zijbeuk is in de oostelijke muur een scheur waarneembaar in het baksteenmetselwerk. Van deze scheur is langs de buitenzijde niets te merken.
- Boven het westelijke raam van de zuidelijke zijbeuk is een lichte zettingsscheur zichtbaar.

toelichting advies Het betreft kleine zettingsscheuren. Het volstaat de situatie op te volgen.

indicatieve hoeveelheid Nader te bepalen

prioriteit 3-6 jaar

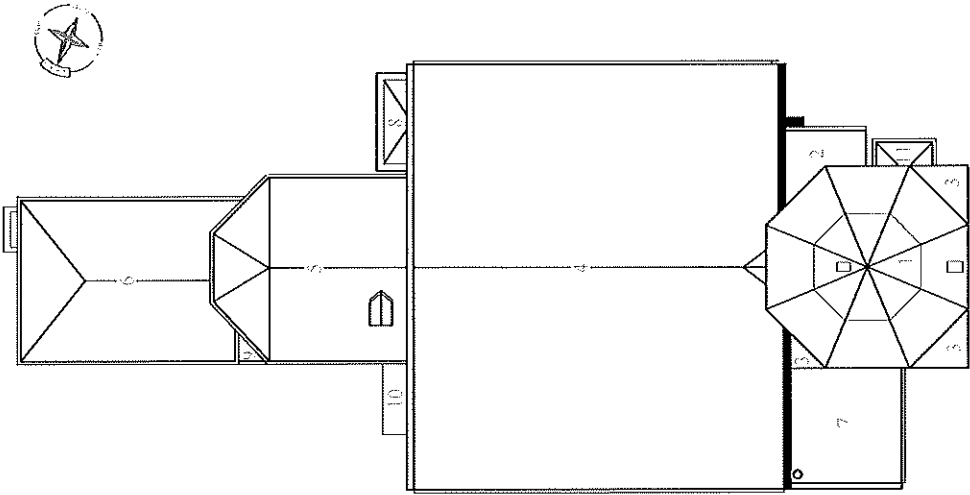
frequentie Vierjaarlijks

uit te voeren door Beheerder | Monumentenwacht

bovenzijde scheur

SITUATIESCHETS
Sint-Martinuskerk
Opbrakei

40569